

Nr 532.

Av herrar **Diekson** och **Anderson** i Mejestad, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 253, angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område m. m.*

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 253 angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område m. m. få undertecknade anföra följande.

Departementschefen uttalar sig på s. 89 om brödsädesregleringen. Därvid refereras två av Svenska spannmålsaktiebolaget framlagda förslag.

Det ena förslaget innebär att brödspannmålen per 1 juni 1945 skulle lösas till ett fastställt pris samt att marknaden under säsongen skulle stödjas genom att det statliga bolaget genom inköp skyddar en viss undre prisgräns. Mellan stödköpspriset och högsta tillåtna kvarnpris skulle ligga en ganska vid marginal inom vilken omkostnaderna för handeln, frakter m. m. skulle finna täckning. Denna anordning kommer i fortsättningen att kallas det fria systemet.

Det andra förslaget innebär, att priserna skulle vara normalpriser, sålunda fasta, dock under säsongen successivt stigande. Detta system kommer i fortsättningen att kallas det bundna.

Det fria systemets fördelar äro i första hand, att det statliga regleringsorganets arbete förenklas samt vidare att detsamma lämnar handeln mer att sköta sig själv och att man sålunda närmar sig de förhållanden man hade före kriget. Mot detta system synas dock mycket allvarliga invändningar kunna göras. Såsom av propositionen framgår äro förefintliga lagringsutrymmen otillräckliga och komma även efter utbyggnader att vara synnerligen knappa. För att stödköp skall kunna företagas och för att vederbörande lantmannasammanslutningar skola kunna begränsa utbuden i förhållande till efterfrågan, äro disponibla lagerutrymmen nödvändiga. Då brist på lagringsutrymmen föreligger, är faran för att hela systemet skulle komma att bryta sönder mycket stor. På grund av förbud finnes ej heller den möjligheten att genom utfodring minska överskottet av kvarnduglig brödsäd.

Det enda, som med hänsyn även till de gynnsamma skördeutsikterna synes kunna ändra lagringssituationen, är en avsevärd export, som emellertid naturligtvis är tänkbar endast i samband med återinträdd fred eller en internationell hjälpaktion. Därest ej en sådan export i samband med ändrade utrikesförhållanden kan i god tid före den nya skördens salufö-

rande komma till stånd, synes det oss vara nödvändigt att tillgripa det bundna systemet.

Med hänsyn till att såväl handel som jordbrukare i god tid böra veta vad de ha att räkna med anhålla vi,

att riksdagen vid behandling av propositionen nr 253 i den del, denna berör frågan om brödspannmålens avsättning, ville uttala att det s. k. bundna systemet måtte tillämpas, därest ej en större export av brödspannmål enligt vad som ovan anförts skulle komma till stånd.

Stockholm den 24 maj 1944.

James I. A. Dickson.

Birger Anderson
i Mejsad.